

6. yleiseurooppalainen vihreän vyöhykkeen kokous 2012

Euroopan vihreä vyöhyke Rajat erottavat. Luonto yhdistää!

Pitkin entistä rautaesirippua, joka jakoi Euroopan mantereen itä- ja länsiosiksi 40 vuoden ajan, kehittyi merkittävä ekologisen verkosto ja elävä muistojen maisema. Huolimatta rajavyöhykkeen epäinhimillisyydestä, sai luonto aikaa toipua pitkin yli 12 500 kilometrin matkalla Jäämereltä läpi Keski-Euroopan ja Balkanin Mustalle merelle. Yllättäen pitkään jaettu Eurooppa edisti arvokkaiden elinympäristöjen kehittymistä ja suojelua. Raja alue toimi monien uhanalaisten lajien suojapaikkana. Jo 1970 luvulla monet luonnonsuojelijat eri puolella Eurooppaa ymmärsivät tämän alueen luonnon kukoistamisen ja eläimistön viihtymisen.

Euroopan vihreän vyöhykkeen aloite vuonna 2003 yhdisti erilaisia jo aloitettuja aloitteita yhdeksi eurooppalaiseksi aloitteeksi. Nykyisin Vihreä vyöhyke yhdistää 24 maata, se on selkäranka yhteiseurooppalaiseksi ekologiseksi verkostoksi ja muodostaa merkittävän lisän eurooppalaiseen "Vihreään yhteiskunnan perusrakenteeseen". Se on symboli rajat ylittävään yhteistyöhön ja yhteiseen eurooppalaiseen luonnon ja kulttuurin perintöön. Ekologisen käytävän suuri merkitys on selvä: pitkin Euroopan vihreää vyöhykettä on 40 kansallispuistoa. Vihreän vyöhykkeen 50 km leveällä tukialueella on yli 3 200 luonnonsuojelualuetta. Vyöhyke ylittää lähes kaikki Euroopan kasvillisuusvyöhykkeet.

Tieto Euroopan vihreästä vyöhykkeestä löytyy

Alueelliset koordinaattorit

Fennoskandian vihreä vyöhyke
Baltic Fund for Nature
bfn@bfn.org.ru • www.bfn.org.ru

Norja
Bjørn Arne Næss, Miljødirektoratet
bjorn.arne.nass@miljodir.no

Suomi
Tapio Lindholm, Syke
Tapio.lindholm@ymparisto.fi

Aimo Saano, Metsähallitus
aimo.saano@metsa.fi

Baltian vihreä vyöhyke
BUND Mecklenburg-Western Pomerania
coordinator@balticgreenbelt.de
www.balticgreenbelt.de

Keski-Euroopan vihreä vyöhyke
BUND Project Office Green Belt
greenbelt@bund-naturschutz.de
www.gruenesband.info

Balkanin vihreä vyöhyke
EuroNatur
greenbelt@euronatur.org • www.euronatur.org

Tehty Saksan liittotasavallan luonnonsuojeluviraston (BfN) / Saksan liittotasavallan ympäristönsuojelun, luonnonsuojelun ja ydinturvallisuuden ministeriön www.bfn.de tuella

1. painos, 2013 • Painettu
100 % kierrätyspaperille

HGS5 gmbh, Fürth/Germany • www.hgs5.net

Z. Brajanoski, J. Flachs, F. Henkel, E. Körner, J. Peltomäki, Macedonian Ecological Society, Museum Mödlareuth/A. Schaffner, H. Schlumprecht, J. Schmiedel, W. Sollberger, Ch. Übl, W. Willner.

EURONATUR

Ulkoasu Valokuvat

Leima

european greenbelt

Euroopan vihreä vyöhyke

Rajat erottavat. Luonto yhdistää!

www.europeangreenbelt.org

www.europeangreenbelt.org

Maakarhu, Suomi-Venäjä

Baltian maiden rannikko

Lilium albanicum, Makedonia-Albania

Euroopan vihreä vyöhyke koostuu neljästä erilaisesta alueesta: Fennoskandiasta, Baltian maiden rannikosta, Keski-Euroopasta ja Balkanista. Hankkeen yleishallinnosta vastaa johtoryhmä, jossa on jäseniä joka alueelta. Vyöhykkeen joka jaksosta vastaa alueellinen koordinaattori ja vyöhykkeen joka maasta hankkeesta vastaa kansallinen vastuhenkilö.

Fennoskandian vihreä vyöhyke – Luonnonsuojelualueiden ketjussa miljoona hehtaaria

Fennoskandian vihreä vyöhyke on 1 350 km pitkä ulottuen pitkin Norjan, Venäjän ja Suomen rajoja Jäämereltä Suomenlahteen. Tämä on luonnontilaisen luonnon vyö. Pohjoisessa luontoa hallitsevat jäkälät, sammaleet ja varvut. Keski- ja eteläosissa aluetta hallitsevat laajat havumetsät, jotka ovat suurten nisäkkäiden, kuten hirven ja karhun, elintilaa. Luke-mattomat suot, kosteikot ja järvet ovat osa havumetsämaisemaa. Nämä taas ovat Suomen kansallislinnun, laulujoutsenen, pesimäympäristöä. Suomen, Venäjän ja Norjan ympäristöministeriöt allekirjoittivat helmikuussa 2010 Fennoskandian Vihreän Vyöhykkeen yhteisymmärryspöytäkirjan. Se edistää ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävästä raja-alueiden yhteistyötä.

Baltian maiden rannikon vyöhyke – Merenrannan vyö

Baltian maiden rannikon vihreä vyöhyke sijoittautuu Baltiassa rannikolle. Monimuotoiset vedenalaiset elinympäristöt ja rannan monet muodot laajoine dyneineen, pitkin hiekkarantoineen, vaikutta-

vine kalkkikallioineen ja sulkeutuneine sisälahtineen ovat ainutlaatuisia ja omintakeisia luonnonpiirteitä tälle Euroopan vihreän vyöhykkeen osalle. Laajat sotilasalueet tarjosivat turvan miljoonille muuttolinnuilla ja monille merieläimille, kuten hallille ja norpalle. Mutta 1990 luvun alun jälkeen nämä rannikot ovat joutuneet kovan käytön ja kehittämisen paineen kohteeksi. Tämän luonnotaan ja historialtaan arvokkaan maiseman arvojen säilyttäminen on yksi Vihreän vyöhykkeen hankkeen suuria haasteita.

Keski-Euroopan vihreä vyöhyke – Monimuotoisia maisemia

Keski-Euroopan vihreä vyö kulkee läpi erilaisten kulttuurimaisemien, osa edustaen intensiivistä maataloutta. Se sivuaa Böömin metsäaluetta, jossa on hyvin puustoinen kansallispuisto Baijerin metsä/Šumava, se seuraa Muran ja Dravan tulvatasankojen luonnontilaishekoja jokia. Se kulkee läpi Karavankien vuoriston ja Juulisten Alppien päätyen Adrian mereen. Vihreän vyöhykkeen sidosryhmät ovat toteuttaneet kahta monikansallista projektia mukana olevien maiden alueellisella ja kansallisella sekä EU rahoituksella. Perustavoitteina on suojella Vihreä vyöhyke ekologisena käytävänä ja muistojen maisemana kehittämällä rajat ylittävää yhteistyötä ja tukien kestävästä aluekehitystä.

Norjan vihreän vyöhykkeen leiri "Maltsh/Maise", Itävalta-Tšekki

Lehtisammakko

Saukko

Ilves

Balkanin vihreä vyöhyke – Vuoristoinen vyöhyke

Eteläisimmälle osalle Euroopan vihreää vyöhykettä ovat ominaisia monimuotoisuuden keskittymät ja kotoperäisyys. Se sijaitsee Balkanin vuoriston alueella ja se koostuu erittäin vaihtelevasta kirjosta erilaisia luonnonmaisemia, joita ovat alkuperäiset alpiiniset ekosysteemit, metsä- ja aroelinympäristöt sekä järvet ja rannat. Ainutlaatuisissa kulttuuriympäristöissä on runsaasti uhanalaisia kasvi- ja eläinlajeja. Sakarin loivien kukkuloiden yllä Bulgarian ja Turkin rajalla liitelee keisararikotka. Syrjäiset laajat raja-alueiden metsät ovat aran balkaninilveksen elinalaa.

Fennoskandian Vihreä vyöhyke Suomessa

Suomen Vihreä vyöhyke on 1 269 km pitkä, jossa on suuri määrä erilaisia havumetsävyöhykkeen maisemakokonaisuuksia. Vyöhykkeellä on merkittäviä kansallispuistoja (KP) ja muita suojelualueita. Pohjoisesta alkaen Vätsärin erämaa-alue ja Saariselkä, jossa on Urho Kekkosen KP. Oulangan KP ja Riisitunturin KP Kuusamossa ovat upeita joki, metsä ja suo -maisemia. Kainuussa viisi aluetta muodostaa Ystävyden luonnonsuojelun Venäjällä olevan Kostamuksen suojelun kanssa. Pohjois-Karjalassa on Ruunaa hienoine vesireitteineen ja Patvinsuon KP, jossa upea viettokeidas sekä Kolin KP, missä kansallismaisema järvelle. Saimaan järvisuon luontoa edustavat Koloveden ja Linnansaaren KP:t. Eteläisinnä on Itäisen Suomenlahden KP.